

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

2.Bf.206/2015/11. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2015. év november hó 10. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

végzést:

A nevelése alatt álló sérelmére, folytatólagosan elkövetett szexuális erőszak büntette és más bűncselekmények miatt I.r.vádlott és társa ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2015. év január hó 13. napján kelt 12.B.62/2014/15. számú ítéletét **I.r.vádlott** tekintetében **helybenhagyja**.

Az I.r.vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

A másodfokú eljárás során felmerült 14.130,- (Tizennégyezer-egyszázharminc) Ft bűnügyi költséget a vádlott köteles az államnak megfizetni.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Budapest Környéki Törvényszék a 2015. január hó 13. napján kihirdetett 12.B. 62/2014/15. számú ítéletével **I.r.vádlottat** bűnösnek mondta ki 3 rb. folytatólagosan elkövetett szexuális erőszak büntetében (2 rb. Btk. 197.§ (2) bekezdés, 1 rb. Btk. 197.§ (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés a) és b) pont, (4) bekezdés b) pont), ezért halmazati büntetésül 18 év szabadságvesztés büntetésre és 10 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. A szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani. Megállapította, hogy a vádlott büntetése kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe beszámítani rendelte. A **II.r.vádlott** bűnösségét 2 rb. kiskorú veszélyeztetése büntetében (Btk. 208.§ (1) bekezdés) állapította meg, és 1 év végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetésre ítélte. Úgy rendelkezett, hogy a szabadságvesztést - végrehajtása elrendelése esetén - börtönben kell letölteni, és a vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Mindkét vádlott szülői felügyeleti jogát **személy1** nevű gyermek vonatkozásában megszüntette. Rendelkezett a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen az **I.r.vádlott** és védője enyhítését jelentett be fellebbezést, az ügyész a határozatot mindkét vádlott vonatkozásában tudomásul vette, ezért az ítélet az **II.r.vádlott** tekintetében jogerőre emelkedett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF. 1016/2014/3. számú átiratával a fellebbezéseket alaptalannak tartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat megtartotta, köztük a kk. sértettek kihallgatására vonatkozó Be. 207.§ (4) bekezdésében írtakat is. Valamennyi lehetséges bizonyítékot feltárva mérlegeléssel megalapozott tényállást állapított meg, mely mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hibáktól, ezért az a másodfokú eljárásban is irányadó. Indokolási kötelezettségének is eleget tett. A minősítés törvényes. Helytállóan jutott az elsőfokú bíróság az ügyészi álláspont szerint arra a következtetésre, hogy az I.r. vádlott tekintetében a 2012. évi C. tv. rendelkezései kedvezőbbek. Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabási körülmények figyelembevételével helytállóan állapította meg, hogy a cselekmények tárgyi súlyával, fokozott társadalomra veszélyességével, a vádlott bűnösségének fokával a Btk. 37.§ (3) bekezdés ad.) pontja szerint fegyház fokozatban meghatározott szabadságvesztés büntetés kiszabása arányos. A büntetés tartamát a bűnösségi körülményekkel, a cselekmény tárgyi súlyával összhangban lévőknek találta. A szülői felügyeleti jog megszüntetése is törvényes **személy1** sértett tekintetében. Enyhítésre nem látott lehetőséget.

Indítványozta, hogy az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét az **I.r.vádlott** vonatkozásában hagyja helyben. Bejelentette, hogy a nyilvános ülésen nem kíván részt venni.

A nyilvános ülésen a vádlott észrevételezte, hogy aránytalannak tartja a reá kiszabott igen súlyos büntetést, miközben felesége igen enyhe büntetést kapott. Ő volt a családfenntartó, senkire nem kíván terhelő vallomást tenni, ezért vállalta a felelősséget. Hivatkozott arra, hogy 32 évig nehézgépkezelőként dolgozott, csigolyái összecúsztak, melyre a büntetés-végrehajtási intézetben fizioterápiát kap.

A vádlott védője enyhítésért bejelentett fellebbezését fenntartotta. Sérelemzte, hogy az elsőfokú bíróság nem teljes körben értékelte a bizonyítékokat, ezért a mérlegelés sem lehet helyes. Nem látta bizonyítottnak, hogy **személy2** sértett sérelmére 12 éves kora előtt történt volna a szexuális erőszak. Abból a körülményből, hogy az **személy1** nevű gyermek tekintetében ez így történt, **személy2** tekintetében nem lehet következtetést vonni. Nem foglalkozott az elsőfokú bíróság azzal a ténnyel sem, hogy miután ... barátjával szexuális kapcsolatba került, apja a cselekményt abbahagyta, mely valószínűsíthetően **személy3** lányánál is így történt. **Személy2** a gépkocsiban történő közösülésre nem is emlékezett, **személy3** nyilatkozatára etekintetben nem lehet tényállást alapítani. Nem fogadható el a sértettek nyilatkozata az időpontok vonatkozásában, mindig másként emlékeztek arra, mi mikor történt. Hiányolta, hogy a tetőtér beépítés időpontja nem dokumentumokkal alátámasztva lett meghatározva, mégis ehhez kötötte az időpontokat a bíróság. Az I.r. vádlott személyisége is egyoldalúan került meghatározásra. Több tanú úgy vallott, hogy jó apja volt gyermekeinek, játszott velük, családfenntartó volt. A gyermekek osztályfőnökeinek elmondása szerint a gyermekeken az átélt trauma nem látszott, csak **személy3** került félszeg, visszahúzódó gyermekként jellemzésre. A három sértett eltérő érzelmi viszonyulása az I.r. vádlotthoz ugyancsak nem nyert értékelést a vádlott javára. Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vérfertőző magatartást súlyosító körülményként értékelte, mert ez e kétszeres értékelés tilalmába ütközik. Az elsőfokú bíróság kimondta az ítéletben (36. oldal), hogy a vérfertőző magatartás halmazatban nem értékelhető, mert a **I.r.vádlott**lése alatt állt a sértett. A szabadságvesztés büntetés lényeges enyhítésére tett indítványt.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt felülbírált a Be. 348.§ (1) bekezdése szerint.

Ennek során megállapította, hogy a törvényszék az eljárási szabályokat maradéktalanul megtartotta. Valamennyi olyan bizonyítékot értékelési körébe vont, amelyek a tényállás megállapítása szempontjából relevánsak voltak, melyek alapján helyes mérlegeléssel megalapozottan állapította meg a tényeket. A tényállás mentes a Be. 351.§ (2) bekezdés a) -d) pontjaiban írt hibáktól és hiányosságoktól, ezért az a másodfokú eljárásban is irányadó volt ugyanezen törvényhely (1) bekezdése szerint.

Nem osztotta az ítéltábla azon védelmi álláspontot, amely szerint az elsőfokú bíróság nem értékelt minden rendelkezésre álló bizonyítékot, illetve a védő által felsorolt mentő körülményeket ne értékelte volna.

Az I.r.vádlott 2013. október hó 15. napján gyanúsított kihallgatása alkalmával lényegében beismerő vallomást tett. Úgy nyilatkozott, hogy személy2 12 év körüli lehetett, amikor elkezdődött a szexuális cselekmény, és kb. két évig tartott. Nyilatkozata szerint néhány év telt el, és **személy3** lányával is szexuális cselekményt végzett. **személy1** nevű gyermekével 2013. őszére datálva ugyancsak beszámolt egy szexuális cselekményről. Mindvégig tagadta azonban, hogy bármelyik lányával szemben erőszakot alkalmazott volna. A következő kihallgatása során pontosította vallomását, későbbi időpontra tette a nagyobb lányaival történt szeretkezés időpontját, viszont **személy1** vonatkozásában elismerte a közösülést. Később ezen nyilatkozatait ugyan visszavonta, de a 2014. november 5-i tárgyaláson fenntartotta a nyomozás során elmondottakat. Később azt állította, mindhárom lányával megtörtént a cselekmény, de csak egyszer.

Ezen vallomásokkal szemben a **II.r.vádlott** állította a lányaitól hallottakat, ő maga nem észlelte a cselekményeket. **Személy2, személy3, személy1** mindvégig következetesen adták elő a velük történeteket, egymás nyilatkozatait is alátámasztották. Nem fog helyt az a védői érvelés, hogy nem voltak következetesek, mert az események időpontját változtatták, és nem mindig emlékeztek a velük történetek időpontjára. A másodfokú bíróság megítélése szerint az időpontokban való kezdeti tévedés nem releváns, éppen ez bizonyítja, hogy a sértettek nem készültek fel, nem beszéltek össze, spontán adták elő a velük történeteket. Éppen az lenne életszerűtlen, ha a gyermekek dátum szerint emlékeztek volna a történésekre. A bíróság kérdéseire a kor szempontjából releváns időpontok is behatárolhatók voltak, a gyermekek az eseményeket részben a tetőtér beépítéshez, részben az iskola osztályihoz kötötték. A védői érveléssel szemben semmilyen dokumentumra nincs szükség a tetőtér beépítés időpontjának meghatározásához, a cselekmények anélkül is évhez, korhoz köthetők voltak. Nem fog helyt azon védői érvelés sem, hogy az a körülmény, hogy **személy2** a **személy3** elmondása előtt nem emlékezett kocsiban történt közösülésre, **személy3** e tekintetben tett nyilatkozatát hiteltelenné tenné. A sértett-tanúk vallomásában nem volt fellelhető olyan tendencia, hogy az I.r. vádlottra valótlan terhelő vallomást kívánnának tenni, sőt igen hosszú ideig titkolták a velük történeteket, majd amikor nem kaptak anyjuktól segítséget, a legnagyobb leány - **személy2** - szánta rá magát rokonai segítséggel a feljelentés megtételére. **tanú1, tanú2** és **tanú3** rokon tanúk megerősítették a sértetti elmondásokat. Ők a sértettektől értesültek a történetekről, a gyermekek nekik mondták el a velük történt dolgokat, miután anyjuk segítségére nem számíthattak. A sértetti vallomások a pszichológus szakértő véleménye is megerősítette. Komóczi Mihály igazságügyi pszichológus szakértő véleménye szerint mindhárom sértett szexuálisan traumatizált volt, náluk nem tapasztalt olyan kóros pszichés elváltozást, amely képtelenné tette vagy korlátozta volna őket abban, hogy az általuk átélt eseményeket a valóságnak megfelelően adják elő. Előadásukban külső személy

befolyása nem volt észlelhető. Megállapította a szakértő azt is, hogy a sértettek apához fűződő kapcsolata félelemmel, szorongással terhelt. A genetikai szakvélemény és az igazságügyi orvos-szakértői vélemény ugyancsak az I.r. vádlott bűnösségét támasztotta alá.

A védői érveléssel szemben az is pontosan behatárolható volt, hogy **személy2** sértett sérelmére elkövetett cselekmények 12 éves kora előtt kezdődtek. Az elsőfokú bíróság általi hivatkozás, hogy **személy1** sérelmére is ilyen korán kezdődött a cselekmény, nem döntő és kizárólagos bizonyíték, hanem csak a szavahihető **személy2** vallomását támasztja alá. A másodfokú bíróság ekörben utal arra is, hogy az I.r. vádlott nyomozati beismerő vallomásában maga is **személy2** 12 éves kora körüli időpontra tette a cselekmények kezdő időpontját.

Figyelemmel arra, hogy a gyermekek vallomását objektív bizonyítékok is alátámasztatták, nyilatkozataik egymást is erősítették, a védői érveléssel szemben a bizonyítékok zárt láncolatot alkotnak, a tényállás megállapítása során a törvényszék messzemenőig alkalmazta az in dubio pro reo elvet. A **személy3** nevű gyermek sérelmére elkövetett cselekménynél azok kezdő időpontját az írásos vád szerinti 12 év alatti kor helyett 13 évben határozta meg, etekintetben is a vádlott javára mérlegelt. Ugyanakkor **személy3** vallomása alapján helyesen állapította meg a törvényszék az I.r. vádlott részéről erőszak alkalmazását is a vádlotti nyilatkozattal szemben. A sértett az erőszakról ténszerűen számolt be, fel sem vetődik a valótlan terhelő nyilatkozat megtétele.

Nem fog helyt azon védői érvelés sem, hogy a törvényszék ne vette volna figyelembe a gyermekeket tanító pedagógus tanúk vallomását, illetve a rokon tanúk nyilatkozatait. Tényszerűen rögzítette a családi kapcsolatokat, az I.r. vádlott magatartását, gyermekekkel kapcsolatos viszonyát.

A törvényszék a bizonyítékokat teljes körben, helytállóan értékelte, indokolási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett és okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére mindhárom sértett sérelmére elkövetett cselekmény kapcsán.

A fellebbviteli főügyészség indítványa nem helytálló az 1978. évi IV. tv. és a Btk. rendelkezéseinek összevetését illetően. Az I.r. vádlott utolsó cselekményét 2013. szeptember hónapban követte el, amikor már hatályos volt a 2012. évi C. tv. (Btk). Rendelkezéseit azért kellett alkalmazni, mert az elkövetés idején hatályos törvény, és nem azért, mert az I.r. vádlottra kedvezőbb rendelkezéseket tartalmaz. Ekörben az elsőfokú ítélet indokolása helytálló.

A cselekmények minősítését az ítéletábla törvényesnek tartotta, azt az ügyész és a védő sem vitatta.

Az erőszak alkalmazásával kapcsolatban fejt ki az ítéletábla a **személy3** nevű gyermek sérelmére elkövetett magatartáshoz fűzve, hogy a bírói gyakorlat egységes atekintetben, hogy a nemi erkölcs elleni bűncselekményeknél a kiskorú sértett felügyelet alatt állásból fakadó függőség miatt az erőszak, fenyegetés kisebb foka is tényállásszerű.(BH 2014.201.)

Az elsőfokú bíróság indokolása kiegészítendő az alábbiakkal: a Btk. az erőszak fogalmát, mértékét egyik bűncselekmény vonatkozásában sem határozza meg. Az erőszak fizikai erő kifejtésével történő ráhatás, támadás. Lenyűgöző erejű, akaratot bénító (vis absoluta) és lehet akaratot hajlító (vis compulsiva). A lenyűgöző erőszak olyan, amely általában alkalmas a fizikai ellenállás leküzdésére, viszont nem megkívánt a sértett ellenállása. Az akaratot hajlító erőszak a sértett ellenállását feltételezi. A nemi szabadság elleni bűncselekmények esetében általában elvárt, hogy a sértett is védje, amit a törvény véd. Az ilyen erőszaknak nem feltétlenül eleve leküzdhetetlennek, hanem a sértett komoly ellenállásának leküzdésére alkalmasnak kell lennie. Következésképpen az ilyen erőszak megállapításának csak sértetti ellenállás és annak komolysága esetén van helye. Az

ellenállás komolyságának megállapítását nem zárja ki, hogy ha a sértett azért nem védekezik, vagy azért hagy fel a védekezéssel, mert helyzetét reménytelennek találja. Az erőszak a komoly ellenállás leküzdésére irányuló fizikai kényszer nem feltétlenül vis absoluta, de a megtámadott személy teste ellen és közvetlenül közöszlésre irányuló erős ráhatás, amely alkalmas a sértett komoly ellenállásának leküzdésére és a közöszlés kikényszerítésére. A sértett korát és személyi tulajdonságait figyelembe véve azonban adott esetben kisebb mérvű fizikai kényszer is alkalmas lehet a törvényi tényállásban meghatározott erőszak megállapítására.

A törvényszék helyesen állapította meg ítélete 35. oldal 7. bekezdésében, hogy az állandó bírói gyakorlat szerint a vérfertőzés büntette a szexuális erőszak büntetével nem áll halmazatban. A hozzátartozói kapcsolat miatt megállapított minősített eset büntetési tételében már a vérfertőzés társadalomra veszélyessége is értékelésre kerül.

Helytelen azon védői hivatkozás, hogy a vérfertőző kapcsolat ne lenne súlyosító körülményként értékelhető. Éppen a halmazati elkövetés megállapításának hiánya miatt értékelhető súlyosító körülményként, ezért az a kétszeres értékelés tilalmába nem ütközik.

Helyesen fejtette ki a törvényszék, hogy az I.r. vádlottal szemben kiszabható szabadságvesztés büntetés 5 év és 22 és fél év közötti, a középérték tartamára is helyesen hivatkozott.

A súlyosító körülmények túlsúlyára és nyomatékára figyelemmel a középértéktől felfelé eltérés indokolt volt, a 18 év szabadságvesztés büntetés arányos a cselekmények tárgyi súlyával és a bűnösségi körülményekkel, annak enyhítésére az ítélet tábla nem látott lehetőséget. Olyan jellegű betegséget I.r. vádlott a másodfokú nyilvános ülésen nem igazolt, amely büntetése enyhítését eredményezhette volna.

Az I.r. vádlott büntetés kiszabására vonatkozó észrevétele kapcsán rögzíti az ítélet tábla, hogy **a II.r.vádlott** büntetése valóban eltúlzottan enyhe, ezért az ítélet belső arányosságának követelménye nem teljesült. Ugyanakkor az ügyész a kért 3 napi gondolkodási idő alatt II.r. vádlott terhére nem jelentett be súlyosításért fellebbezést, az ítélet II.r. vádlott vonatkozásában jogerőre emelkedett, az ítélet tábla vonatkozásában felülbírálati jogkörrel nem rendelkezett.

A közügyektől eltiltás mellékbüntetés maximális tartamban történő kiszabása is indokolt.

Törvényes az előzetes fogvatartásban töltött időnek a beszámítása, a feltételes szabadságra bocsátás kezdő időpontjának megjelölése is. Helyes az I.r. vádlott szülői felügyeleti jogának megszüntetése a **személy1** nevű gyermek tekintetében. Az ítélet egyéb járulékos rendelkezései is törvényesek.

A fent írtakra figyelemmel a törvényszék ítéletét az ítélet tábla a Be. 361.§ szerinti nyilvános ülés keretében eljárva a Be. 371.§ (1) bekezdés alapján **az I.r.vádlott** tekintetében annak helyes indokainál fogva helybenhagyta.

Az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a másodfokú határozat meghozataláig előzetes fogvatartásban eltelt időt az ítélet tábla a Btk. 92.§ (1) és (2) bekezdése alapján beszámítani rendelte.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be. 381.§ (1) bekezdése alapján megállapította, annak viselésére a Be. 338.§ (1) bekezdése alapján a bűnösnek kimondott I.r. vádlottat kötelezte.

Budapest, 2015. november hó 10. napján

. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

Dr. Fatalin Judit sk.
előadó bíró

Dr. Ujvári Ákos sk.
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 2015. január hó 13. napján kelt 12.B.62/2014/15. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf. 206/2015/11. számú végzése folytán **az I.r.vádlott** tekintetében 2015. november hó 10. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált

Budapest, 2015. november hó 10. napján

. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő